

Sveriges lantbruksuniversitet
Rektor

Juridiska avdelningen
Karin Lindforss
BESLUT

2004-02-12
Reg.nr 31-2013-03

Anmälan mot Sveriges lantbruksuniversitet om ändrat kursinnehåll och studentinflytande inom veterinärprogrammet m.m.

Bakgrund

Vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) i Uppsala finns Sveriges enda veterinärutbildning. Utbildningen omfattar 220 poäng i vilka kurserna Hästmedicin, 4 poäng, respektive Hästkirurgi och hovsjukdomar, 7 poäng, ingår.

Vid SLU, institutionen för kirurgi och medicin, stordjur, fanns en jourverksamhet dygnet runt för hästar (hästjouren). Hästjouren stängdes genom universitetsstyrelsens beslut den 17 december 2002 fr.o.m. den 19 december samma år.

Hästjouren öppnades igen fr.o.m. den 10 november 2003 i omorganiserat skick.

Anmälan

Veterinärmedicinska föreningen (VMF, studentkåren vid veterinärmedicinska fakulteten vid SLU) har i en anmälan till Riksdagens ombudsmän (JO), som överlämnats i nedan angivna delar till Högskoleverket, framfört klagomål mot SLU i samband med universitetets beslut att stänga hästjouren. VMF har i dessa delar anfört i huvudsak följande.

Inga konsekvensanalyser har gjorts från ekonomiskt och studentrelaterat perspektiv inför beslutet att stänga hästjouren. SLU har efter kursstart kraftigt förändrat kursinnehållet i kurserna Hästmedicin respektive Hästkirurgi och hovsjukdomar. Beslutet att stänga hästjouren resulterade i att SLU bröt mot kursplanen och därmed även mot examensbeskrivningen för veterinärexamen i bilaga till förordningen (1993:221) för Sveriges lantbruksuniversitet samt mot målen för den grundläggande högskoleutbildningen enligt 1 kap. 9 § högskolelagen (1992:1434).

Utredning

Högskoleverket har anmodat SLU att yttra sig över anmälan och därvid särskilt beakta det studentrelaterade perspektivet.

Det har därefter förekommit en längre skriftväxling mellan SLU och VMF.

SLU:s yttrande

SLU har slutligen anfört bl.a. följande.

Frågan om konsekvensanalyser av beslutet att stänga hästjournen och studentinflytande

Under hösten 2002 genomförde fakultets- och institutionsledningen ingående analyser av hästklinikens ekonomi. Dessa gav vid handen att en fortsatt drift av jour- och beredskapsverksamheten inte var möjlig med de ekonomiska förutsättningar som var vid handen inför 2003. Beslut om en temporär stängning av jour- och beredskapsverksamheten togs därför för att möjliggöra en omorganisation och ett återöppnande av verksamheten under ekonomiskt hållbara former. Det är korrekt att alla konsekvenser av stängningen inte kunde förutses i detalj, något som dock får anses naturligt i det exceptionella läge som förelåg. Däremot är det inte korrekt att hävda att följderna för undervisningen inte förutsetts. Man har tvärtom vidtagit olika åtgärder för att konsekvenserna för de studerande skulle bli rimliga samt för att utbildningen skulle genomföras enligt föreliggande kursplaner.

Kursinnehållet i kurserna Hästmedicin respektive Hästkirurgi och hovsjukdomar och påståendet att beslutet att stänga hästjournen resulterade i att SLU bröt mot kursplanen och därmed även examensbeskrivningen

Under årskurs 4 genomgår studenterna bland annat utbildning vid hästkliniken. Som en konsekvens av den inställda jour- och beredskapsverksamheten krävs kompletterande undervisning i akutsjukvård för de studenter i dåvarande årskurs 4 som inte gavs möjlighet att delta i jourverksamheten. Den ansvariga institutionen har sedermera begärt att denna komplettering skall genomföras vid den återöppnade hästkliniken i Uppsala. Kompletterande undervisning i akutsjukvård genomförs nu för aktuella studentgrupper under vintern/våren 2003-04, varefter såväl kursplanerna för Hästmedicin respektive Hästkirurgi och hovsjukdomar som utbildningsmålet avseende klinisk färdighet för akut djursjukvård har uppfyllts. De tillfällen till komplettering som nu erbjuds är av sådant antal och har förlagts så, att samtliga studenter har möjlighet att genomföra kompletteringen, oberoende av sin privata situation.

SLU har bifogat Utredning av den kliniska undervisningen inom veterinärprogrammet samt klinikverksamheten vid institutionen för kirurgi och medicin, stordjur, 2002-09-05 samt kompletterat ärendet med bl.a. kalendarium september – november 2002, protokoll från fakultetsnämndssammanträde 2002-10-31 och SLU:s styrelseprotokoll från 2002-12-17.

VMF:s kommentarer

VMF har slutligen anfört bl.a. följande.

Frågan om konsekvensanalyser av beslutet att stänga hästjouren och studentinflytande m.m.

Utbildningen har inte kunnat genomföras enligt kursplanen läsåret 2002/03. Studenterna håller nu på att komplettera den utbildning som skulle ha givits under föregående läsår. Antalet anställda vid hästjouren har reducerats med 40 % och eftersom två årskurser undervisas samtidigt har jourtillfällena per student minskat med 50 % vilket drastiskt minskar studentens kliniska färdighet och kunskap. SLU har således brutit mot kursplanen och målen för utbildningen.

Möten har ägt rum mellan SLU:s ledning och studentrepresentanter från VMF men dessa har snarare ägnats åt att från SLU:s sida utöva påtryckningar på studenterna än att konstruktivt söka lösningar på uppkomna problem. VMF önskar att Högskoleverket utreder om studentrepresentanterna förhindrats att utöva studentinflytande.

VMF har hänvisat till den inlämnade undersökningen som Studenthälsan gjort 1999 och de kontakter som studenthälsan och VMF gemensamt tagit med SLU där det påtalats hur stängningen påverkat studenternas studiesociala situation samt till en skrivelse från studenterna i nuvarande årskurs fem.

Högskoleverkets bedömning

Tillämpliga regler

I 1 kap. 4 § högskolelagen (1992:1434) anges bl.a. att de tillgängliga resurserna skall utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten. Kvalitetsarbetet är en gemensam angelägenhet för högskolans personal och studenterna.

Enligt 1 kap. 4 a § högskolelagen skall studenterna ha rätt att utöva inflytande över utbildningen vid högskolorna. Högskolorna skall verka för att studenterna tar en aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen.

I 3 kap. 8 § andra stycket förordningen (1993:221) för Sveriges lantbruksuniversitet anges följande. Studenterna vid lantbruksuniversitetet har rätt att vara representerade i alla beslutande och beredande organ inom universitetet vars verksamhet har betydelse för utbildningen och studenternas situation. Om beslut inte skall fattas eller beredning genomföras av ett organ utan av en enda person skall information lämnas till och samråd ske med studentrepresentant i god tid före beslut respektive slutförande av beredningen.

Frågan om konsekvensanalyser av beslutet att stänga hästjouren och studentinflytande

Det är universitetet som ytterst ansvarar för att resurserna utnyttjas effektivt i enlighet med 1 kap. 4 § högskolelagen. Det är inte Högskoleverkets uppgift att bedöma vilket beslut som i ekonomiskt hänseende är det rätta beslutet. Däremot är det verkets uppgift att se till att bestämmelserna om bl.a. studentinflytande efterlevs.

I ärendet har inte ifrågasatts att den förändring som beslutet att stänga hästjouren innebar utgjorde en sådan fråga som har betydelse för utbildningen och studenter-

BESLUT

2004-02-12

Reg. nr 31-2013-03

Sid 4

nas situation.

Beslutet att stänga hästjouren fattades av universitetsstyrelsen. Styrelsens beslut föregicks av beslut i veterinärmedicinska fakultetsnämndens styrelse. I universitetsstyrelsen liksom i fakultetsnämnden ingick även studentrepresentanter och SLU uppfyllde därmed kravet på studentinflytande vid beslutsfattandet. Av de handlingar som återopats i ärendet framgår att stängningen av hästjouren föregicks av omfattande utredningar och diskussioner av lämpliga åtgärder. Av handlingarna framgår också att studenterna varit representerade i de olika grupperna och de beslutande församlingarna. Även om det har förekommit enstaka tillfällen då studenterna inte har varit representerade kan det inte anses att SLU har brutit mot bestämmelserna om studentinflytande beträffande den aktuella processen som helhet.

Kursinnehållet i kurserna Hästmedicin respektive Hästkirurgi och hovsjukdomar och frågan om beslutet att stänga hästjouren resulterade i att SLU bröt mot kursplanen och därmed även mot examensbeskrivningen samt mot målen för den grundläggande högskoleutbildningen

Det är ostridigt att innehållet i kurserna under läsåret 2002/03 inte helt varit det som angivits i kursplanerna. Av utredningen framgår att hästjouren numera är öppnad och att de studenter som föregående läsår läste kurserna i årskurs 4 kommer att beredas möjlighet att fullfölja de moment som saknas för att kursfördringarna skall vara uppfyllda. Detta kommer att ske vid hästjouren vid SLU i Uppsala vilket också varit ett krav för att tillgodose kvaliteten i utbildningen. Högskoleverket förutsätter att kraven i kursplanerna och examensbeskrivningen samt de allmänna målen för utbildningsprogrammet kommer att uppfyllas. Den lösning SLU har valt visar vidare att SLU tagit intryck av studenternas kritik av beslutet att stänga hästjouren och de tidigare föreslagna möjligheterna att komplettera kursen. Högskoleverket utgår ifrån att SLU kommer att se till att studenterna får möjlighet att genomföra momenten på bästa sätt och att kursvärderingar och uppföljningen av dessa kommer att utföras med särskild noggrannhet mot bakgrund av den turbulens som har uppstått i samband med förändringen.

Ärendet avslutas.

På Högskoleverkets vägnar

Teresa Edelman
verksjurist

Karin Lindfors
verksjurist

Kopia till

Veterinärmedicinska föreningen (VMF)